

men vi har ikke modtaget nogen henvendelse herom. At Grønland i givet fald inddrages i rigets overvejelser, betragter regeringen som en naturlig og naturligvis ufravigelig del af den tætte dansk/grønlandske dialog om udenrigspolitiske spørgsmål af betydning for Grønland.

Forhandling

Villy Søvnald (SF):

Tak for besvarelsen.

Jeg synes, udenrigsministeren kom let om ved de synspunkter, jeg refererede til, og som blev fremsat for kun 1 år siden. Udenrigsministerens synspunkt er, at forudsætningen er ændret ganske afgørende, men det er vi ikke så overbevist om.

Man kunne nogle gange godt ønske sig, at der foregik en lige så grundig debat herhjemme som den, der f.eks. pågår i USA p.t. Der var en ganske interessant artikel i går i New York Post under overskriften »The Rule of Power or the Rule of Law?«

Det afgørende strategiske spørgsmål, som udenrigsministeren var lidt inde på, men ikke konkluderede på, er: Hvad er det for et mønster, vi ser i amerikansk udenrigspolitisk optræden, hvis vi kigger på det bredt? Det redegøres der for i artiklen. Der redegøres for, at USA siger nej til at underskrive traktaten mod prøvesprængninger, nej til spredningsaftaler, nej til landmineunderskrifter, nej til klimaaftaler osv.

Kl. 10.15

Der tegner sig et mønster, hvor USA forsøger at vride sig fri af aftalesystemet på alle punkter for at kunne agere i forhold til umiddelbare amerikanske interesser. Her savner jeg udenrigsministerens svar på, om han deler den overordnede analyse, at USA under Bush-administrationen generelt er på vej væk fra et internationalt aftalesystem, og om det ikke bekymrer udenrigsministeren. Er USA overordnet overhovedet interesseret i at indgå i et aftalesystem, eller er USA i dag i en magtposition under Bush-administrationen, hvor man ønsker handlefrihed på alle punkter? Det er det afgørende indledningsspørgsmål til en sikkerhedspolitisk debat, synes jeg.

Det næste, der er en lidt større analyse værd, synes jeg, end udenrigsministerens besvarelse, er diskussionen om de strategiske atomvåben. Udenrigsministeren ser det sådan, at vel skrotter man ABM-traktaten ved, at USA ensidigt opsi-

ger den, men til gengæld får man en gevinst, fordi de langtrækkende strategiske atomvåben skæres ned.

Der udkom for nylig et amerikansk skrift, som fortæller om den amerikanske atomstrategi. Det hedder »Nuclear Posture Review«, det blev forelagt Senatet den 28. januar, og det er et offentligt tilgængeligt papir. Heri redegøres der for følgende: Nedskæringerne sker gennem fjernelse; man oplagrer, men man destruerer ikke bomber. De puttes altså i nogle lagre, som de kan tages frem fra, hvis der er brug for dem på et senere tidspunkt.

Jeg tror, alle forventede, at det, vi talte om, var destruktion af våben, der derfor ikke kunne genanvendes. Det er det altså ikke. Det, der er tale om, er, at de puttes væk, og de kan derfor tages frem igen på det tidspunkt, hvor der er brug for det. Natural Resources Defence Council fastslår, at i virkeligheden bevares en evne til at indsætte 15.000 atombomber med det amerikanske udspil – 15.000 atombomber! Det er vel derfor, at nogle har karakteriseret det, Bush-administrationen er i gang med, som rent bluff, og det er vel derfor, at russerne blev ganske vrede, da de opfattede, hvad der var i gang.

Det andet, udenrigsministeren var rundt om, var Kina. Hvis man kigger på det, har den umiddelbare konsekvens for kineserne jo været, at de er nødt til at forberede sig på situationen. De opruster ganske kraftigt. Kinas forsvarsbudget stiger fra sidste år til i år med 17,6 pct. eller 3 mia. kr. Kina har ganske vist ikke noget voldsomt stort forsvarsbudget, men det er jo ganske tydeligt, at netop opsigelsen af aftalesystemet betyder, at hvert land sikrer sig for sig og sikrer, at man har den kapacitet, der gør, at man er i stand til at agere, også sikkerhedspolitisk. Det er vel den virkelig alvorlige situation efter ABM-traktatens opsigelse.

Jeg synes, at udenrigsministeren vurderede den russiske reaktion alt, alt for positivt. Russernes reaktion er uforudsigelig, vel også fordi russerne sammenligner det med andre strategiske ting, som de er optaget af, når det gælder om at indgå en større aftale. Der er slet ingen tvivl om, at russerne er dybt bekymrede ved udsigten til at skulle agere uden et aftalesystem.

Det, der er det virkelig alvorlige, er de psykologiske virkninger af at bevæge sig væk fra aftalesystemet. Og det er de skader, vi efter min opfattelse ser i øjeblikket, nemlig at landene er i gang med en ny oprustningsbølge, som er affødt